

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

→*←

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és

kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. czégnél

→*←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

üggyéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

A városok társadalma.

A társadalom élő organizmus, mely a fejlődés törvényeinek van alávetve. A társadalom, mint élő organizmus tehát érez és eszmél; mozog és cselekszik; vágyakat vált ki, egyszóval magában hordja az alakulás összes feltételeit.

A homogén elemekből összealkotott társadalomnak életműködése lassu és csendes. Nem vet felszínre sem új eszméket, sem oly vágyakat, melyek forrongásba hoznák a társadalom alanyainak érzését és gondolkozását. Ellenben a heterogén elemekből tagozott társadalom szervezetében élő ellentétek, mint a fejlődés természetszerű folyamatának feltételei, multhatatlanul maguk után vonják az összeütközésnek ama szükségszerűségét, melynek végső célja elvégre nem rombolás, nem harcban való kölcsönös megsemmisülés, hanem: a kiegyenlítés.

A társadalom heterogén elemeinek összecsapása és heves mérközése nem egyéb, mint az ellentétes érdekeket képviselő tagozatoknak társadalmi egységre való törekvése; vagyis oly eszményi célnak megvalósítása, mely az emberiség boldogulásának alapfeltétele. Az egységre törekvő küzdelemnek e processzusa tehát nem más, mint üdvös haladás, közeledés a társadalmi tökély ideálja felé.

De hogy e cél megközelíthető legyen: éppen az ütköző pontokon áll elő az államnak és a törvényhozásnak is azon eminens kötelessége, hogy befolyásának egész súlyát latba vetve, irányítólag és szabályozólag munkáljon közre a harcban szállott ellentétek kiegyenlítésére.

Nem szorul bizonyításra, hogy társadalom legszembeszökőbb ellentéteivel, az ugynevezett társadalmi széttagoltsággal a városokban találkozunk; azokon a pontokon, hol a vagyoni jólét és a nyomor, az intellektuális erő és a tudatlanság; a kultúrember és az elmaradott; a tőketulajdonos és a proletár; szóval: erősek és a gyengék; a kicsinyek és a nagyok különvált csoportozatai egymás mellé helyeztetten ugyanazon levegőt szívják és ugyanazon napnak verőfényében töltik el életük folyását.

Azon nagy távolság tehát, mely ugy anyagi, valamint szellemi téren az együttélés szűk keretében megvalósul; az az elszigeteltség, mely a helyi társadalom egyes tagozatait más-más érdekszférába utalja; elég ok arra, hogy a gyenge hadat izenjen az erősebbnek és követelje emberi jogát az egyenlőség nevében.

Az a harc, mely a szociális téren az egyenlőség nevében, ennek kivívásáért indul, rendszerint tulzásokba csap át; s a tetszetős jelszavak alatt küzdelembe vitt tömeg, fegyelmetlen hajlamainál fogva, az általa teljesített „munka“ egyenértéke fejében közönséget követel az erőstől, a munkaadótól, az egyéni szabadság durva megsértésével.

Az egyenlőség nevében megindított harc tehát igazságtalan és jogosulatlan. Mert hisz az „egyenlőség“ fogalma pusztá fantom; mely helyesen szervezett társadalomban meg nem állhat; gyakorlatilag pedig merő lehetlenség. De mert emberiesen érző szív is gondolkodó elme előtt világosan áll azon tudat, hogy a társadalom helyes és célszerű berendezése megköveteli, miszerint az annak

tagozatai közt fennálló nagy ellentétek és távolságok lehetőleg kiegyenlítettessenek: az erősnek és vele együtt a köz hatalom minden tényezőjének kötelességszerűen közre kell munkálnia azon nagy feladat teljesítésében, mely szerint a gyengék részére is megfelelő társadalmi helyzetet teremtve, ne érezzék, közvetlen közelben a távolságnak azt a fájó nagyságát, mely köztük és az erősek közt tátong.

A társadalom alanyainak vagyoni állásában és szellemi nivójában fennálló differenciák helyes és célszerű kiegyenlítése tehát a főfeladat, melyre törekednünk kell; mert annak közmegnyugvást keltő megvalósítása vágja el utját a küzdelem kiélesedésének és romboló hatásának.

A munkának meg van a maga joga. A munkát megfelelő értékében kell becsülni. Aki a munkát lekicsinyíti, vagy aki a munkának egyenértékét tudva nem honorálja kellően csak azért, hogy abból magának önző módon a megfelelőnél nagyobb hasznot merítsen: az a hadizenő fél; az ily erős a kihívó, ki szabadságával visszaélve, a gyengét az önvédelmi harc jogos terére kényszeríti.

Ugy az erősnek, valamint a köz hatalom hivatott kezelőjének a gyengébbekkel szemben kettős feladata van. Az egyik az, hogy a gyengének hóna alá nyuljon és kiemelje azon gondolatkörből, melybe születése és sorsa vetette. A másik pedig az, hogy a munka emberét a teljesített munka jól megérdemelt díjával honorálja s e tényével is iparkodjék a gyengének létét lehetőség szerint türrhetővé tenni.

TÁRCA

Évfordulóra.

(november 6.)

Te gyönyörű szép őszi napfény,
Ti őszirózsák, mirtusok . . .
Te legszebb emléki: édes álom,
Melytől megválni nem tudok . . .

Menyasszony köntös, lengő fátyol . . .
Fehér szalag, fehér csokor . . .
Az oltárnál kezem kezében
Közöttünk jóbarát, rokon . . .

Mit oly soká hiába kértem,
Őzonnal hullt rám a virág . . .
Közöttem úgy mosolygott minden,
A föld, az ég, a nagy világ . . .

Két éve már . . . ládd édes párom,
Eloszlik minden fellegünk:
A távolból csókkal köszönt már
Szívünk gyümölcse: gyermekünk . . .

Dr. Radványne Ruttkay Emma.

A becsület.

Irtá: Biró János.

Boross István földbirtokos egy napon bizalmas helyzetben lelta a feleségét Palásty Imrével, a szomszéd földbirtokossal. Az asszony ijedt arcát, a férfi zavarát látva egy pillanat alatt tisztában volt a dolgokkal. A vérmes ember eszeveszett dühre gerjedt. Vérben forgó szemekkel egy vadászfegyvert kapott le a falról. A fegyver nem volt megtöltve; két kézre fogta a csövét és úgy rohant Palástyra.

Az egész jelenet egy pillanat alatt történt. Palásty a szoba közepén állott mozdulatlanul, az ajtó elvont zárva előle. Állott mozdulatlanul és mintegy

megbénulva várta a csapást, amiről bizton tudta, hogy összetöri a koponyáját. Boross félelmes erejű ember volt.

Nem sujtott le azonban. Palásty látszólagos nyugalma megállásra készítette. Megállott — egy lépéssel előtte: félelmes, szakgatott lihegéssel. Azután eldobta a fegyvert és felemelt karral az ajtó felé mutatott, emez pedig meglepetve a nem várt fordulástól arra indult. Közben egy oldal pillantást vetett Borossnéra. Az asszony ekkor közönyös arccal ült a pamlagon s most már őt sem féltette.

Elhagyta tehát a szobát és zavart lelkiállapotban indult hazafelé. Tudta, hogy mi következik ezután. . . . Párba, amelyben kettőjük közül az egyik meg fog halni. Ennél a gondolatnál megállapodott s arra gondolt, hogy egy-két nap múlva pisztolylyal a kezében áll majd szemközt a megcsalt férjjel.

Előre odaképzelte magát az erdő tisztására, ahol megállanak egymással szemben. Boross gyilkos szándékkal, ő meg az életét oltalmazva. Amaz céloz majd rá bizonyosan és ő . . . tud-e rá célozni, rálőni a helyzet szörnyű igazságtalanságát érezve. Meg tudná-e hát ölni Borosszt.

Megdöbbenve konstata, hogy haboz a felelettel. Egyre azt hajtogatta magában: rálövök én is; megölöm, hogy engem meg ne ölhessen. E szuggeszció azonban hatástalan maradt, mert továbbra is úgy érezte, hogy kénytelen megtenni, hogy becsutelen gazember volna, ha Borosszt megölné.

Egyre világosabban, egyre parancso'obban érezte, hogy nem szabad Borosszt megölnie, mert az igazság annak a részén van. Korrekt és tulzotlan becsütetes gondolkozása győzött s ő megfogadta erős elhatározással, hogy nem lő Borossra.

A segédek két napig tárgyaltak, míg a súlyos feltételeket megálapították. Háromszori golyóváltás 25 lépés távolságról 5-5 lépés avansszal.

Amíg a tárgyalások folytak, Palásty nyugodtan, férfias méltósággal készült a halálra. Elkészítette a

végrendeletét és az elmulás gondolatával teljesen megbarátkozott. Csak az asszony nyugtalanította olykor-olykor. Hátha csakugyan szereti őt az asszony, hátha nemcsak unalomból, avagy érzékiségből vetette magát a karjai közé. Hátha? . . . A második napon levelet kapott Borossnétól. Egy mondat volt az egész.

— „Férjem megbocsátott, önt pedig gyűlölöm, mert bűnre csábított.“

Megvető mosolylyal dobta el a levelet és tovább készülődött az utolsó útra. Ahonnan nincs visszatérés. A párba reggelén gyalog indult ki az erdőbe. Félóra hosszat ült egy fatörzsön, ameddig a halálos színjáték többi szereplői megérkeztek s ezalatt a félóra alatt ő magát vizsgálta s a félelemnek nyomát sem érezte a szívében. Elhatározása pedig, hogy nem lő Borossra, erősebb volt mint valaha.

Megérkeztek a többiek is és rövid tanácskozás után szólították. Felállott. Az őszi nap verőfényes sugára e pillanatban aranyos ragyogással öntötte el a fákat s ő Mirabeaura gondolt, aki halálos ágyán ekként bucsuzott el a naptól:

— „Ha nem is vagy maga az Isten, bizonyosan rokona vagy neki.“

A szokásos ceremóniák után szembeállították őket egymással és a vezető segéd megadta a jelt. Azután a másodperceket kezdte számlálni. Tíz másodperc volt a célzási idő.

Boross lövésre emelt pisztolylyal tett öt lépést előre és keményen célzott. Palásty föl sem emelte fegyverét. Állott mozdulatlanul és maga előtt is megdöbbenő nyugalommal várta a halált. Éppen az utolsó, a tizedik másodpercben dördült el a Boross fegyvere és Palásty a füle mellett hallotta elsivítani a golyót.

A golyó fűlértő fűtve egyszerre megfosztotta a nyugalmától. Előbbi dermedtsége megszűnt és valami félelmes izgatottság lépett a helyébe. A szíve egyszerre oly erővel dobogott fel, hogy szinte torkában érezte a lüktetését. Am a nagy elhatározás e nehéz

Városi közgyűlés.

Mult hó 31-én kezdetét vette törvényhatóságunk bizottságának V. rendes közgyűlése és — egy napi megszakítással folyó 2-án véget ért. A mostani közgyűlés maga nemében talán páratlanul áll városunk életében, mert az ülés első napon tartott esteli 3/4 óráig, másodsor mert sok városatyá gyűlt össze — dacára annak hogy a napirenden választás nem volt. A nagy látogatottságnak valószínűleg a költségvetés és a zsandárokkal kötendő szerződés volt az oka.

Hogy a költségvetést kinyomatva a városatyák csak 2—3 nappal az ülés előtt kapták kézhez — magától értetődik; ez a mi rendszerünk s azért nem csoda, hogy a költségvetés körüli vita ez évben is csak felfrissített többé — kevésbé szilárd alappal bíró rekrimációkból állt minden fontosabb háttér és minden életbe vágó motívum nélkül. Az eredmény is olyan: irodai szükségletek 400 koronával, a nyomtatványok szükséglete 1800 koronával, a tűzifa szükséglet 200 koronával, kémények tisztítása 30 koronával, vegyes kiadások 100 koronával, a jövedéket kezelési költségei 480 koronával leszállítottak, egy pár bevételi és kiadási tétel pedig emeltetett és — punktum. Tényleg lehetetlenség nálunk más városok módjára a költségvetést egy hónappal előbb elkészíteni és részletezéseket ellátni?

Mi abban a meggyőződésben vagyunk hogy a kellő (hozzáfűzött) mellékletekkel támogatott költségvetés mint másutt — elejét venne a sok s célhoz nem vezető rekrimációknak. Feltűnő volt ez alkalommal az is, hogy az előadók nem tudtak kellő felvilágosítást adni saját tárgyaikról, valamint az is, hogy a polgármester a tanácsi indítványoktól eltérő javaslatokat tett és azokkal magára maradt. Azt hisszük, hogy ha a polgármester egy kissé nagyobb erélyt fejtene ki minden tekintetben, akkor az ilyen kínosan ható incidensektől a közgyűlés és a tisztikar is megkímélve maradna. Igaz ugyan, hogy a szakelőadók gyakori változása is hátrányos, de az tartjuk, hogy az ügyeknek a bizottságokban és a tanács ülésekben való alapos és kimerítő megvitatása által sokkal gyorsabb és üdvösebb lenne minden határozat hozatal és intézkedés.

A költségvetés tárgyalásánál elhangzott üdvös és életbevágó indítványok alapján a közgyűlés utasította a városi tanácsot, hogy az árvaház építése, több iskola és ovoda felállítását ugyisint egy fürdőnek létesítése tárgyában minél előbb tegyen javaslatot a közgyűlésnek. Reméljük, hogy ezen igazi szükségletekre vonatkozó határozatok érdekében nem kell több emlékeztetés.

A csendőrséggel 10 évre kötött meg a szerződés.

percben is tartotta magát. Egyik segéde odalépett hozzá és figyelmeztette:

— Lőjj hát te is!

Ő meg azt gondolta magában, milyen gazember lennék, ha meglőném Boross. Ujból felállították az ellenfeleket s Palásty nem ingadozott még most sem.

Mikor újból felállottak, Boross gunyosan, megvetően mosolygott feléje és zavaros vérszín erekekkel behálózott szemében gyilkos vágy tüzött. A megvető mosolygástól, a gyilkos szemektől Palásty hátán végigfutott a hideg és mikor ellenfele megindult a barriére felé, azt gondolta magában: ha meghalok, ne mondja felőlem, hogy gyáván halok meg. Ment ő is előre.

A vezető segéd az ötödiket olvasta már, amikor megállott és Boross felé tekintett. Belátott a pisztolya csővébe. Ezután nem tud világosan számot adni arról, hogy mi történt. Fegyelmeztet agya megszünt működni, emberi indulatait mind letiporta, megsemmisítette az élethez való ragaszkodás mindent letipró, legázoló ösztöne. Megvolt ez két másodperc alatt s az ő fegyvere dördült el előbb.

Azután csend lett . . .

Mikorra eloszlott a füst, Boross ott rángatózott a pázsiton. A száján hatalmas csomókban bugyogott elő a vér és megdöbbszent arccal hajoltak föléje a segédek és az orvosok.

Palásty azonban még mindig kezében tartotta a kilőtt fegyvert. Odalépett hozzá valaki.

— Kérj tőle bocsánatot. Egy perc múlva meghal.

Palásty úgy hallotta a szót, mintha messziről, nagyon messziről jött volna, azután összerázkodott, egész testében összerendezte és visszatérő öntudatának az első gondolata az volt:

— Gazember, becsstelen gazember vagyok . . . de éllek!

Szép is, jó is, és hisszük üdvös is lesz. Csak sajátságosnak tartjuk, hogy a szomorú közbiztonsági állapotaink tárgyalásakor mindig csak rendőrségről és nem a rendőrség vezetőiről volt szó, pedig köztudomású dolog, hogy abban az esetben ha valamely hadsereg háboruban ellenség helyett bakkokat löv, nem legénységet hanem — parancsnokokat változtatnak. Kívánjuk, hogy erre ne legyen szükség ezután.

A közgyűlés lefolyásáról illetve a hozott határozatokról adjuk a következő tudósítást.

Elnök: bajnai Zákó Milán főispán.

1. Polgármester havi jelentése. — Tudomásul szolgál.

2. Kolozsvár város megkeresése a kisajátítási törvény módosítása tárgyában intézett feliratának támogatása iránt. — Pártoltatik.

3. Debreczen város megkeresése a magyar nyelv és jelvényeknek a külképviseletben érvényre juttatása iránt intézett feliratának támogatása iránt. — Tudomásul szolgál, mert e tárgyban illetékes helyről megnyugtató nyilatkozatok történtek.

4. Zombor város megkeresése az élelmi szerek mesterséges drágításának megállítására iránt intézett feliratának támogatása iránt. — Hasonló felirat intézése elhárítottatik.

5. Az országos magyar gazdasági egyesület megkeresése a galíciai bevándorlás megállítására iránt intézett feliratának támogatása iránt. — Támogatatik.

6. Az 1905. évi virilis névjegyzék bemutatása. — Tudomásul szolgál.

7. Az 1905. évi vár. költségvetések tárgyalása. — A kiadások 3 tételnél 960 koronával emeltettek, 6 tételnél pedig 3270 koronával leszállítottak, a mi által 2310 korona megtakarítás éretett el. A kiadások összege 536783 kor. 40 fill. lett megállapítva. A bevételek egy tétele (átíratási díjak) 1000 koronával emeltetett. A bevételek összege 366982 k. Fedezetlen hiány 169801 korona 40 fill., mely hiány fedezésére 82% pótdadó szükséges.

8. 1905/1906. évi utadó költségvetés. — Elfogadtattott.

9. Jelentés a „Mária-Valéria“ alap vagyoni állapotáról. — Tudomásul vétetett; a tanács utasított, hogy tegye tanulmány tárgyává az árvaház létesítését.

10. A helyben működő csendőrségre vonatkozólag kötendő szerződés tervezete. — A szerződés 10 évre megkötöttetik.

11. A mezei rendőrség újjászervezéséről alkotott, kormányhatósággal jóváhagyott szabályrendelet kihirdetése és életbeléptetése. — A szabályrendelet december 1-én lép életbe.

12. Előterjesztés az itteni légszeszgyár megváltása illetve más közvilágítási berendezés kérdésében. — A megváltás előkészítésére illetve tanulmányozására bizottság küldetett ki, melynek tagjai Graff J. Pál, Jovanovics Sándor, Szekersil János és Pavlovics György.

13. A m. kir. járási erdőgazdálkodásnak átírata, a városi erdőterületnek kiegészítése iránt. — 13. A réti legelőből 29 katasztrális hold a városi erdő területéhez csatoltatik és befásítandó. A főispán indítványára pártvédelmi művek létesítését kéri a közgyűlés a földművelésügyi miniszterhez intézendő felterjesztésben.

14. Előterjesztés egy negyedik országos vásár tarthatásának kieszközölése, a mostani vásárok megtartási napjainak áthelyezése és a vásár tartási jog megváltása tárgyában. — A negyedik országos vásárt, október negyedik hetére leendő engedélyezése kértetik. A mostani április 22-ére eső vásárnak márczius 2-ik hetére, a július 9-iki vásárnak május hó 3-ik hetére és a szeptember 18-ára eső országos vásárnak augusztus 2-ik hetére leendő áthelyezését is kéri.

15. Schulcz Simon fakereskedőnek kérvénye telepével határos 1000 m² városi területnek bérbeadása iránt. — A kért terület négyzetméterenként évi 80 fillér bérért átengedtetik.

16. A „Pancsova“ vasuti állomás előtti feljárók fenntartásához a város által fizetendő évi hozzájárulás tárgyában előterjesztés. — A hozzájárulás összege évi 100 koronában lett meghatározva és ezen összeg a vasut megnyitásától számítva visszamenőleg fizetendő.

17. Az 1904. évre szükséges póthitelek iránt előterjesztés. — A háztartási alap terhére 10697 kor., a kövezési alap terhére 3272 kor., a nyugdíj alap terhére 2424 kor. és a szegény alap terhére 3600 kor. póthitel lett engedélyezve.

18. Koncsek Sándor díjnak kérvénye, segély iránt. — 100 kor. segély engedélyeztetett.

19. János Károly rendőr nyírdíjazás iránti kérvénye. — Kérelmével elutasított, mert szolgálat képes.

20. Ugyanily kérvénye Bús András rendőrnek. — Mint előbbi.

21. Búza Petrec Zsuzsanna bába — oklevelének kihirdetése. — Kihirdettetik.

A Pancsovai-Gazdasági-Egyesület alapszabálya.

(Vége)

29. §. A számvizsgálóbizottság.

A számvizsgálóbizottság felelősség terhe mellett a pénztárt évenként legalább kétszer felülvizsgálja s vizsgálatának eredményéről az igazgatóválasztmányak

jelentést tesz. Joga van azonban a pénztárt bármikor felülvizsgálni. Az évi rendes közgyűlésnek a felmentés megadása iránt javaslatot tesz.

30. §. Az ügyész.

Az ügyész képviseli az egyesületet, az elnök írásbeli megbízása alapján jogi ügyekben s ilyenekben tanácsot ad az egyesületnek. Az egyesület érdekében tett készkiadásait az egyesületi pénztár megtéríti.

31. §. Az egyesület felosztása:

Az egyesület felosztása esetében a meglévő egyesületi összes vagyon Pancsova város tulajdonába megy át, azzal a kötelezettséggel, hogy azt csak mezőgazdasági célokra használhatja fel. Ezen közgyűlési határozat fogantatás előtt a m. k. földművelési miniszteriumhoz terjesztendő fel jóváhagyás végett.

Az alapszabályok azon rendelkezése, mely szerint az egyesület felosztása esetén egész vagyona Pancsova város tulajdonába megy át, csak Pancsova város törvényszerű képviseletének hozzájárulásával változtatható meg.

32. §. Az esetben, ha az egyesület az alapszabályokban meghatározott célt és eljárást, illetőleg hatáskörét meg nem tartja a kir. kormány által, a mennyiben a további működésnek folytatásával az állam, vagy az egyesületi tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék, haladéktalanul felfüggesztetik s a felfüggesztés után elrendelendő szabályszerű vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legfontosabb megtartására különbeni felosztás terhe alatt köteleztetik.

Függelék.

1. §.

A pancsovai gazdasági egyesület, Magyarország ezer éves fennállásának emlékére az O. sz. Magyar Gazdasági Egyesülettel s több vidéki társasággal s országos szövetséggel megalkotja a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségét.

2. §.

Mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének tagja, annak alapszabályait elfogadja és betartja, a szövetség végrehajtó központjával az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettel érintkezést tart fenn s általában a szövetség sikeres működésének biztosítására saját hatáskörében minden rendelkezésére álló eszközzel közrehat, a szövetségi nagygyűlés által megállapított program reá eső feladatait megvalósítani gyekszik s ez irányban közegeit is utasítja.

3. §.

A szövetség központi kezelési költségeinek fedezésére s egyes közös célok megvalósíthatására az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által kezelt szövetségi pénztárba évenként husz koronát befizet mindaddig, a míg a szövetségi nagygyűlés ezen hozzájárulást általában, vagy reá nézve nem mérsékli, vagy el nem engedi.

4. §.

Mint szövetséges gazdasági egyesület az alábbi jogok illetik meg:

a) a Gazdasági egyesületek Országos Szövetségének nagygyűlésén három szavazat illeti meg. Ezen szavazati jogát az igazgatóválasztmány által évre választott, egy vagy több kiküldött tag által gyakorolja;

b) az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányába saját igazgatóválasztmányi tagjai sorából a közgyűlés három évi megbízatással legfeljebb három kiküldöttet választ;

c) az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányába kiküldött képviselők azonban csak szövetségi ügyekben, illetve az ezekkel kapcsolatos összes kérdésekben bírnak szavazati joggal, ellenben az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vagyoni, személyi s adminisztratív természetű ügyeiben szavazatot nem gyakorolhatnak;

d) az egyesületnek jogában áll akár képviselői, akár átiratok után a szövetség nagygyűlésén vagy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányában, mint a szövetség végrehajtó bizottságában indokolt javaslatokat tenni, azoknak tárgyalásra való kitézését kívánni;

e) az Országos Magyar Gazdasági Egyesület szakosztályi ülésein az egyesület tagjai tanácskozási joggal bírnak, a mennyiben tagságukat és személyazonosságukat az illető szakosztályi elnöknel igazolják;

f) a szövetségi nagygyűlésen megjelenési joggal azonban csak a kiküldöttek bírnak.

5. §.

A szövetség végrehajtó-bizottsága az egyesület közgyűlésein és igazgatóválasztmányi ülésein egy kiküldöttel képviselheti magát, a mely kiküldöttet tanácskozási jog illet meg.

6. §.

Az egyesületi alapszabályok jelen függeléke csak addig bír az egyesületre kötelező erővel, a meddig a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének tagja. A szövetségéből való kilépés fölött a rendes közgyűlés határoz, a mely határozat a szövetségi nagygyűlésnek bejelentetvén s ez által tudomásul vétetvén, az alapszabályoknak jelen függelékben foglalt rendelkezése az egyesületre nézve hatályukat veszti.

Kelt Pancsován a „Pancsovai Gazdasági Egyesület“ 1904. évi február hó 21-én megtartott rendes évi közgyűlésén.

A Pancsovai Gazdasági Egyesület nevében

(P. H.)

Sztodola Pál,
Egyesületi titkár.

Dr. Scsitinszky Adolf,
Egyesületi elnök.

Folytatás a mellékleten.

H I R E K.

Magyar színészek Pancsován. Több mint két évi szünet után megint felült sátorfáját városunkban a magyar műzsa. Egyhangú, kisvárosias életünkben tehát kellemes változásra van kilátásunk. Reméljük, hogy városunk társadalmja a legmesszebb menő pártfogásban fogja részesíteni a magyar színészetet. Kunhegyi Miklós színigazgató jól szervezett társulatával november 12-én nyitja meg a három hétre terjedő színi idényt. Kunhegyi a vidéki színigazgatók egyik kiválóbbja, ki még utolsó itt működése óta legjobb emlékezetben van — és jeles társulata, melynek magánzereplőiről és az összejátékáról is a vidéki sajtó Lippán, Oraviczán és utoljára Fehértemplom az elismerés legmelegebb hangján beszélt, remélhetőleg csak dicsőséget szerez a magyar színészetnek.

A társulat tagjai a következők:

Műszaki személyzet: Kunhegyi Miklós, igazgató, rendező. Bérczi Jenő, titkár. Fekete Pál, rendező. Barabás Károly, ügyelő. Baranyai Mihály, karnagy. Földvári Rózsi, pénztárosnő. Cséki Mihályné, sugó. Hollósi Ödön, könyvtáros. Zsoldos Ödön, ruhatáros. Széplaki Sándor, szertáros (2 segéddel). Sándor József, dízmester (2 segéddel). **Nők:** K. Molnár Bella, operette és népszínmű-énekesnő. Szécsi Emma, operette és népszínmű-énekesnő. Krassói Józsika, naiva és énekesnő. Szűcs Irén, szende és fiatal hősnő. Bója Mariska, társalgási és szende. Tarnai Lidia, operette-komika. B. Garai Anna, soubrette. Kálai Hermin, segéd-énekesnő. Czenker Róza, Nagy Etel, Tóth Lenke, Rónai Ilona, karnők. **Férfiak:** Kunhegyi Miklós, igazgató, jellemkomikus. Fekete Pál, hásszerelmes. Bérczi Jenő operette-boffo-komikus, Berény Géza, síheder és bonviván. Timár József, bariton-énekes. Tarján Emil, tenorista. Sarkadi Gusztáv, komikus. Barabás Károly, szerelmes és énekes. Cséki Mihály, apa-színész, Hollósi Ödön, Váradi Ödön, Zsoldos György, kardalososok.

Műsor: Operettek. Casanova, Bob herceg, Drótosztót, A bajusz, Kertészleány, A f-cskék, Orpheus az alvilágban, József álma, A baba, Svihákok, Postásfiú és huga. **Népszínművek:** Az asszony verve jó, Flórika szerelme, Amit az erdő mesél, Ingyenélők, Czigányélet, Csárda virága. **Színművek és vígjátékok:** Bölcső, Deborah, Hófehérke (Bródy S.), Jövevények, Két tascó, Durand és Durand, Házi béke, Szalmaözvegy, Forgószék-kisasszony, A tanfelügyelő.

A 15 előadásra szülő bérletek árai: Oldal- és támlásszék 24 kor., körszék 20 kor., zártszék 16 kor. A bérlet eszközésével Bérczi Jenő titkár van megbízva

Kiállítási hírek. Állandó munkásság mellett a kiállítási igazgatóság mindig nagyobbodó sikerrel fokozza a jövő évi kiállításunk iránti érdeklődést. Nemcsak a helybeli iparos-kiállítók szaporodnak napról napra, hanem a vidékről is állandóan jelentkeznek még olyan kiállítók, kik olyan készítményekkel kívánnak részt venni, melyeknek nálunk nem készülnek.

A nagyobb kiállítók e hétről a következők: Mauthner Ödön magkereskedő; a temesvári dohánygyár 14 □-méternyi területen kiállítja az összes dohányfajtákat és gyártmányokat; Melocco Péter műmárvány és cementgyáros, Sternberg Ármán hangszergyáros, Keresztély Sándor zongoragyáros, Keleti J. kötőszersz és orvosi műszergyáros, Beck és Gergely motor-gépgyáros (300 □ területen), Kreyer E. festékgyáros stb. bejelentették, hogy saját gyártmányaikkal részt vesznek a kiállításon.

Halálozás. Idősebb Haiser Károly szerdán reggel egészen váratlanul 70 éves korában jobb létre szenderült. A boldogult még néhány évvel ezelőtt is tevékenyen részt vett a városi közéletben. Temetése csütörtökön délután ment végbe óriási részvét mellett. Nyugodjék békében.

Kinevezés. Bitskey Andor zólyomi törvénytörvényes Egerbe törvénytörvényes albiróvá nevezett ki. Gratulálunk!

Házasság. Fried Izsó bankhivatalnok Aradról, ma tartja esküvőjét Epstein Paula kisasszonnyal, Epstein Rezső és neje szül. Sorger Regina szeretetre méltó szép leányával. Szívvel Gratulálunk.

Nyugdíjazás és miniszteri elismerés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Reichné-Neuhaus Matild áll. felső leányiskolai tanítónőt 3200 koronával nyugdíjazta és melege hangú leiratban különös elismerésének adott kifejezést. Ezzel a miniszteri intézkedéssel egy kiválóan képzett, finom lelkületű tanítónő működése az iskolában véget ért. Reichné Neuhaus Matild ezelőtt majdnem harmincz évvel Pancsován kezdte működését a régi áll. elemi leányiskolánál, honnan a szervezkor az áll. felsőbb leányiskolához ment át, és a hol a mult tanév végéig ritka tapintattal, példás lelkiismeretességgel és kiváló eredménytel működött. Tanítványai sokasága szeretettel — a szülők és a társadalom pedig hálás tisztelettel vették körül a jeles tanítónőt, ki büszkeséggel tekinthet vissza tevékenysége gyümölcsére, a pancsovai nők magyarosodására. Kívánjuk, hogy sokáig élvezze teljes egészségben jól megérdemelt nyugdíját.

Esküvő. Korsós Zoltán városunk aljegyzője, hetfőn, november 7-én esküszik örök hűséget Martin Teréz Úrhölgynek, áll. tanítónőnek, Martin Imre áll. felső kereskedelmi iskola igazgató műveltségű leányának. Állandó boldogságot kívánunk.

Előléptetések a katonaságnál. Városunk szüleitől kövül most november 1-jével hárman léptek elő a katonaságnál: Weinmann Mihály főhadnaggyá és Lóc Pál, meg Karner Arpád hadnaggyokká neveztettek ki.

Az első hét. Nem egészen egy hete, hogy a csendőrség vette át városunkban a rendőri szolgálatot és az utcán már is lényeges javulás mutatkozik a rendet illetőleg. Az éjjeli kurjongatások is ritkábbak, a foglalkozás nélküli csavargók pedig félve mutatkoznak vesztükre. Szeretjük hinni, hogy mindig csak az elismerés hangján kell megemlékeznünk magyar csendőreink működéséről.

Mezőgazdasági háziipar. A város által rendezett mezőgazdasági háziipari tanfolyam november 1-én nyit meg a gazdasági egyesület helyiségeiben. A gazdasági munkásokra nézve igen hasznos tanfolyamon való részvételre még mindig lehet jelentkezni a helyszínen.

Isten áldása Lukácsnál! Ezen jelszó a most lefolyt XIV. sorsjátékban is fényesen bevált. Fenti bankháznak ezernyi vevője jutott már az ott elért nyereségek által vagyonhoz és állandó jóléthez. Az előzékenység és a bármily nagyságu nyereségek azonnali és diszkrét kifizetése (a nyerő sorsjegyek egyszerű visszaadása ellenében) Lukács Vilmos bankházat annyira kedvelté és népszerűvé tette, hogy sorsjegyzeit mindenütt a legnagyobb előszere-ttel vásárolják. Értésítjük a közönséget, hogy köz-kedveltségnek örvendő osztálysorsjegyei a helybeli Horovitz Adolf és fia cégénél is beszerezhetők s így a felesleges levelezés és portóköltőség megtakarítható. Ajánljuk t. olvasóinknak, hogy sorsjegyeiket ezen cégénél vásárolják, mely a Lukács-bankháznak helyben és a környéken kizárólagos elárúsítója

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említsre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felül-mulja. Kérjük határozottan Ferencz József keserűvizet.

Fogfájás és szájbüzt azonnal megszüntet a „Plombus“ amerikai önpombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

Vadásznaplár 1905. évre. I. évfolyam. A vadászat iránt érdeklődők örömmel veszik tudomásul, — ezen rendkívül hasznos, igazán lészagpótló és gyakorlati használhatóságánál fogva minden vadász nélkülözhetetlen kis kézikönyvének — megjelenését. A mű összeállításá és annak könnyed kezelhetősége hazai vadászunk egyik legismertebbjét, Remetei Károly Janost dicséri. Beosztásánál fogva egyedül álló a maga nemében, látszik, hogy a szerző

adatait nem theoretikus fejtegetésekből, hanem a gyakorlati vadászból merítette! Az év minden hónapjára külön van hasznos utasítás, illetve útmutatás a vadászat helyes gyakorlására, pontos utasítás a történekek készítésére, kitűnően szerkesztett lőjegyzék jegyzetekkel. A vadászati törvénynek egész terjedelmében való beiktatása, nemkülömben a csinos és tetszetős kiállítás is a művet rendkívül értékesé teszi! Megjelent Budapesten Ifj. Nagel Ottó kiadásában, Muzem-körút 2, Ára: csinos vászonkötésben 1 kor. 60 fill.

Egy 20 filléres izgató története. A pénznek, mégha csekély 20 filléres is, megvan az értéke és így a szerepe is az életben. És ez a kerek kis nikkelpénz nemrég egy családot majdnem egy nagy vagyontól fosztott meg. Ugyanis egy bérmentetlen levelet kézbesített a minap a posta egy ismert táblalábíró feleségének címére, aki azonban visszautasította a 20 fillér portobüntetéssel terhelt borítékot. Férje unszolására azonban még is kiváltotta az előszobában utóért levélhordótól a levelet. Nagyon bosszankodott azonban ő nagysága, midőn a borítékot felbontva, abban egy sorsjegyet és ennek nyugtáját találta. A bíró ezután megmagyarázta, hogy előző napon vásárolt egy sorsjegyet felesége születésnapjára és ennek számát nem jegyezte meg és a nyugtával együtt a bankházból felejtette.

A bíróé szemrehányással fogadta e születés-napi ajándékot. A bíró, hogy megszabaduljon a kukli-predikációtól, a klubba akart menekülni. Már éppen az előszoba kilincsét fogta, midőn két urimber becsöngetett Török A. és Társa (Budapest, VI., Teréz-körút 46. alatti) bankházából, hogy az előző napon vásárolt sorsjegyre a 400 000 koronás nagy nyereséget negyedrészt kifizessék.

Különbélek.

Ösmagyarok okéje. Zala és Veszprém vármegye határán fekvő Hany községben a fogatásnál egy római táborhely romjaira akadtak, amelynek közelében egy eke összes vasrészei előkerültek. Két szántóvasból, egy szoktalanul nagy ekekésből (esorozlyra) és egy rendkívül érdekes láncból. Az érdekes eke-részekről azt vélik, hogy régi magyarok használták.

Az iskolában. Micike, mit tudsz te az orchideák családjáról? — Kérem néni, a mama határozottan megtiltotta, hogy mások családi titkait kifecsegyem.

A Franklin-Társulat kiadása.

A Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

ötödik sorozata most jelent meg s így most már 25 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdíszesebb kiadásából.

A mostani ötödik sorozat különösen értékes. Ebben jelentek meg **Pázmány Péter válogatott munkái is.** Ezt a kötetet jeles tudósunk, **Fraknoi Vilmos** oly bevezetéssel látta el, mely Pázmány Péter életét és munkásságát vázolja és méltatja, s egyúttal a XVII. század irodalmáról, az akkori magyar társadalmi- és közviszonyokról érdekes esszét is nyújt.

Ugyancsak ez a sorozat **Bajza József** három évtizedre menő munkásságának legjavát is beleilleszti a magyar remekírók közé. E kötetet **Badics Ferencz** válogatta össze és látta el nagybecsű előszóval.

E két kötetet kívül megjelent még az V-ik sorozatban **Vörösmarty V. köteté, Arany János III. köteté és Szigligeti II. köteté.**

A már előbb megjelent négy sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte Zoltvány Irén.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.

Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte Váczy János.

Kisfaludy Sándor munkái. I. kötet. Sajtó alá rendezte Heinrich Gusztáv.

Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte Angyal Dávid.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.

Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte Erdélyi Pál.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte Koroda Pál.

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte Berzeviczy Albert.

Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte Bayer József.

Tompa Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Lévay József.

Vajda József kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái I., II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapják.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

A bogáncs hasznossága. A bogáncs korántsem olyan hasznavehetetlen növény, mint azt sokan gondolják, sőt vannak vidékek, különösen Hollandiában és Franciaországban, ahol rendszeresen termesztik. Franciaország déli részén, Piege környékén óriási területek vannak beültetve bogáncssal, úgy hogy ott az a legfőbb gazdasági növény. A sorok közé még babot, répát és más házi veteményeket ültetnek. Az aratás, amely július második felében történik s több hetet vesz igénybe, abban áll, hogy a bogáncsfajok virágzás után lesznek, a napra kiterítik és a száradás alatt favillával többször megforgatják. A piépei bogáncstenyészők a szárítást sokáig kihúzzák, dacára a velejáró sok munkának, mert azt hiszik, hogy így a bogáncsfajok puhábbak s töviseik szívósabbak lesznek. A szárítás után összegyűjtik s ott a helyszínen eladják. Az árak változóak. A porzós bogáncsok drágábbak, mint a bibések, az ugynevezett trulupinért 140-180 koronát is fizetnek métermázsankint. A bogáncstermesztéshez megfelelő talaj és nem nagyon nedves klíma szükséges.

Mennyi a világ aranykészlete. Erről a kérdéssel legutóbb egy angol kiváló közgazdasági lapban alapos tanulmány jelent meg, amelynek kiemelkedő számadatai a következők: az egész világon meglévő aranykészlet 14 milliárd és 280 millió korona. Európára esik ebből 9 milliárd és 179 millió k., az amerikai Egyesült-Államokra 3 milliárd és 970 millió k., Japánországra 170 és fél millió korona, Ázsia, Afrika és Amerika másodrangú államaira pedig összesen egy milliárd és 287 millió kor. Európa aranykészlete az elmúlt tíz év alatt két milliárd és 595 millió koronával gyarapodott, amely összegből magára Franciaországra 152 millió esik. Az Egyesült-Államok aranykészletének növekedése 3 milliárd és 230 millió korona, míg Japánország aranykészlete 30 millióval növekedett.

Kém a koporsóban. Érdekes kémkedésről írnak az orosz lapok. Néhány nappal ezelőtt egy orosz őrző, amely a Lungari folyó egyik hidjának védelmére volt kirendelve, hosszú kínai temetési menetet látott a szomszédfaluból a határ közelében levő templomhoz közeledni. Az őrző parancsnokának feltűnt a különös temetés és a menetet feltartóztatva, a halott nevét kérdezte. Kérdésére kitérő választ kapott, ami csak fokozta érdeklődését. Erre a koporsó feltárást követelte. Követelésre a halottas menet tagjai a szélrózsa minden irányában szétfutottak és a koporsót ott hagyták. A tiszt erre felfeszítette a koporsót és egy japánit talált benne, aki a Sungari hidját levegőbe akarta röpíteni. Az elfogott japánit azonnal haditörvényszék elé állították és agyonlőtték. Amint mondják, hasonló esetek Mandzsuriában nem tartoznak a ritkaságok közé.

Párisi tréfa. Különös jelenet játszódott le szombaton a párisi Arcole-hidon. Egy fehér munkás-zubbonyba öltözött ember jelent meg a hidon és annak hosszát és szélességét kezdte mérgetni. A forgalom ennek következtében megakadt. A hidat elzárták és a bérkocsisok káromkodtak, ahogy csak tudtak. A jelenlevő rendőrök nem avatkoztak bele a dologba, sőt még segítségére voltak a „hivatalos küldésben” eljáró emberek és mialatt az jegyzeteket készített, készségesen tartották mérőeszközét. Jó idő múlva eltávozott a „hivatalos személy” és a forgalom ismét helyreállt. Később kint, hogy az illető „m é r n ö k” egy jókedvű férfi volt, aki ezt a tréfát eszelte ki a saját szórakoztatására.

Az örültek szaporodása. Az amerikai orvosok azt állítják, hogy az örültek száma napról-napra szaporodik. Már hozzászoktunk, hogy a csodálatos amerikai felfedezéseken és találmányokon mosolyogjunk. Egy amerikai orvos, dr. Fodstala kiszámította, hogy jelenleg 150 emberre egy örült esik és minden hat ember között egynek nincs ki a négy fertálya. Egy másik amerikai orvos azt számította ki, hogy 600 esztendő múlva az emberiség fele fogja életét az örültek házában tölteni és 800 esztendő múlva csodaként fogják bámulni azokat az embereket, akiknek meglesz mind az öt érzékük.

A legnagyobb gorilla. Alig egy fél éve pusztult el a londoni állatkert két híres gorillája, Venus és Chloe, most egy másikat hoztak helyébe. Azt mondják, hogy az új gorilla a legnagyobb, legfaketébb és legintelligensebb gorilla, amelyet eleve szelítettek Európába. Gibson az állat neve és J. A. Hamlyn, a híres természetbúvár vitte magával Angliába. Hamlyn júniusban küldte a tuberkulózis leküzdésére alakult bizottság a francia Kongóba, hogy ott csimpánzokat szerezzen be kísérleti célokra. Stanley Poolban megszerzett egy csimpánzot, azután Majumbán át Sette Camma partjaira utazott, ahol a legtöbb gorillát és csimpánzot lehet találni.

— Sette Cammában — beszéli Hamlyn — három eleven gorillát vettem. Az első öthónapos nőstény volt, amelyet aznap fogtak el, anyját agyonlőtték; 6 láb és 6 hüvelyk a magassága kiterjesztett karjának pedig 6 láb és 8 hüvelyk a hosszúsága. Azt is magammal hoztam és merem állítani, hogy ez a legnagyobb gorilla, melyet valaha Európában láttak Vadászaim azután egy másik gorillát fogtak el, ez tizenhét hónapos nőstény volt. Ezzel sem voltam megelégedve, mert az ilyen fiatal állatok az uton elpusztulnak. Utoljára „Gibson” hozták; hét éves, szépen kifejlődött him. Mikor Hamlyn mindent beszerzett, amire szüksége volt és el akart utazni, az a bárka, amelyen kincseit a partról a hajóra akarta szállítani, utközben felborult és alig tudták a vízbe esett ketrecek kimenteni. A két fiatal gorilla utközben elpusztult és csak „Gibson” érkezett meg elevenen Londonba, melynek értékét 8400 koronára becsülik.

Képek gyári áron adtuk el, úgyszintén más árú is, melyeket raktárból kisélejtetek.

Felhívás

Pancsovai és Vidéki vevőközönségemhez!

Tudomására adom tisztelt vevőimnek, hogy a helyben 16 év óta fennálló üzletemet **jelentékenyen megnagyobbítottam** s raktáramat **különféle újdonságok** bevezetésével bővítettem. Miután mindig nagy mennyiségben, készpénzfizetés mellett vásárolok, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy árúmat **oly áron adhatom el**, mint azokat némely **versenyüzlet maga vásárolja**.

Képviselem továbbá különféle gyártmányoknak **egyedüli elárúsítását** Pancsova és vidéke részére, mely árúczikkék kizárólag csak nálam kaphatók, és pedig:

a szandriki ezüst és chinaezüst gyár árú fehér fémalappal, a hanai úri és női óralánczok

14 karátos aranyból, a legtartósabb színezettel és modern alakkal, a

szent-gotthárdi óragyár órái, svájci órák, Glashitte, Bilodes, Omega, Lonoin-Cronometerek aranyból, ezüstből és acélból, stb.

Dürkopp Diana, Puch Styria, Naumann Germania, Meteor,

120 koronától fölfelé. Miután úgy a **KERÉKPÁROK** mint **VARRÓGÉPEK** eladásánál **nagy visszaélések** történnék, s a vevőknek a **valódi gyártmányok helyett hamisak** adatnak el: venni szándékozók ne mulasszák el kerékpár vagy varrógép vétele előtt **gazdagon felszerelt raktáramat** megtekinteni, hogy a valódi és a hamisított gyártmányok közt a különbséget felismerhessék.

Egyedüli kizárólagos elárúsítóhelye a zajtalanul járó

Adria, Monopol, Ringschiff varrógépeknek, Dürkopp, Seidel és Naumann gyaráiból,

továbbá a jól ismert **PFAFF**-gépeknek és más elsőrangú gyártmányoknak, 60 koronától fölfelé. — Minden egyes gép szigorúan szolid s **jótállás mellett** adatik el.

Javitások jól berendezett műhelyemben pontosan és a legjobban végeztetnek

Régi arany és ezüst, továbbá drágakövek legmagasabb árak mellett megvételnek, esetleg új árúkkal becsereztetnek.

Optikai árukban csupán elsőosztályú **hegyikristály** szemüvegeket tartok raktáron. Jó szemüveg 1 koronától fölfelé.

Midőn a nagyérdemű közönség figyelmét **különféle újdonságaimra** felhívom, kérem szíves pártfogását. Kiváló tisztelettel

Telefon-szám: 85.

FISCHER MIKSA.

Régi arany, ezüst és drágakövek a legmagasabb árak mellett megvételnek esetleg új árúkkal becsereztetnek.

20-19

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Gyomor bajosoknak!

Mindazoknak, kik meghűlés, a gyomor túltelődése, hiányos, nehezen emészthető, avagy túlfűrtő vagy hideg ételek élvezete, továbbá rendetlen életmód által maguknak gyomor bajt, mint:

gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztést vagy elnyálfásodást

szereztek, ezennel egy jó háziszert ajánlatik, melynek kitűnő hatásai már évek hosszú során át kipróbáltattak. Ezen szer az

Ullrich Hubert-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatású füvekből jó borral van készítve, mely erősíti és életkelti az emésztő szervezetet. A növénybor megszünteti az emésztési zavarokat s elősegíti az egészséges vér képződését.

A növénybornak ideje korán való használatával legelőször még esirájában elfojtható minden gyomor bántalom. Ezért tehát el nem mulasztandó, a növénybort idejekorán használni. Oly jelenségek, mint: felfújás, felbőfenes, gyomorégés, felfuvás, emelygés hányással, mely bajok krónikus (elavult) gyomor lánál különösen hevesen jelentkeznek, nehézszerű ivás után eltűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kölikafájdalom, szívdobogás, álmatlanság, valamint vérszorulás a májban, lépben és kapucréndszerekben (Hämorrhoidal-bántalmak) növényborral gyakran igen hamar megszüntetnek. A növénybor megszünteti az **emésztéltelenséget** és eltávolítja a gyomorból és belekből könnyű szék által az ártalmas anyagokat.

Száraz, sápadt arc szín, vérhiány, erőtlenység legelőször a rossz emésztés, elégtelen vérképződés és a máj beteges állapotának következményei. Ily egyének étvágyhiánnyal, ideges ellankadás és rossz kedélyhangulat mellett, fejfájással és álmatlan éjszakkal lassan elcsúszulnak és sirba szállnak. A növénybor az elgyengült életének új lendületet kölcsönöz. A növénybor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcsere, siettet a vérképződést, csillapítja a felizgott idegeket s új **életkedvet** teremt. Számos elismerés és köszönőirat bizonyítja ezt.

A **növénybor** kapható üvegenként 3 koronáért és 4 koronáért Pancsova város gyógyszerárjában, továbbá, Homolicez, Bresztovác, Belgrád, Zimony, Batajnica, Uj-Pázua, Ó-Pázua, Glogon, Almás, Franzfeld, Réva Ujfalu, Román-Petre Károlyfalva, Alibunár, Dolova, Mramorák, Bavaniste, Temes Kubin, Szendrő, Pozsarevác, Aleksandrovácz, Palánka, Parézány, Arangelovác, Mb, Valjevo, Obrenovác, Sabac, Sasinski, Mitrovicza, Lincarak, Ruma, Ireg, India, Uj-Karlóca, Slankamen Titel, Perlasz, Farkasd, Tor-Sziget, Ozora, Tor-Vásárhely, Dobrieza, Kevi-Szőllős, Vég-Szent-Mihály, Temes-Paulis, Jaszenova, Vracsevgáj, Fehértemplom, Palánka, Gradiste, O-Moldova, Uj-Moldova, Petrovác, Svilajnac, Kragujevác, Grn. Milanova, Reska, Loznicea, Janja, Bjelina, Erdevik, Cserevác, O-Futtak, Karlóca, F-Kovil, Pétervárad, Ujvidék, Versecz stb. gyógyszerárjaiban, valamint Magyarország és Ausztria-Magyarország minden kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszerárjaiban. Azonkívül a pancsovai gy. gyártár részéről 3 és több üveg növénybort eredeti áron Ausztria-Magyarország minden részébe.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Kérjük határozottan **Ullrich Hubert-féle** növénybort.

FÜRAKTÁR Pancsova részére RADA FRIGYES gyógyszerárjában az „Angyalhoz”.

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Közgazdaság.

A bab foltos betegsége.

A bab foltos betegsége gyakran lép fel s ha alkalmas módon nem védekezünk ellené, károkat okoz, mert a hűvölyen mutakozó rothadás szerű foltok a már fejlődésben levő magvakra is átmennek, azokat is megtámadják, s a termést tönkretesz. A bab más betegségeitől vagy rovarok által okozott sérüléseitől a szóban forgó betegség könnyen megkülönböztethető, mert az általa okozott foltokon sebhely nem található, az epidermis megszakítva nincsen, csak színben változik el, vagy ha a gomba nagyobb mérvben lépett fel, azon helyen bemélyedés található, mivel az epidermis alatt levő sejtrészeket a gomba pusztításai következtében életműködésüket beszüntetik és összezsugorodnak. A mikroszkopikus vizsgálatoknál a beteg helyeken a gomba myalium szálai és spora telepei jól kivehetők. A gomba csirái jól befurakodnak az epidermis sejtjeibe s innen az alatta levő húosabb részbe egy új beteg foltot képezve. Ezen betegség tehát könnyen terjed, s ha a vetőmag inficiálva van, a friss vetés inficiálása majdnem bizonyos, mert mint számos kísérlet által be lett igazolva, a betegség különösen ha az a csirát is megtámadta, a növényre feltétlenül átmege és sok esetben már a csiraleveleken mutatkozik egy kis barna foltocska alakjában. A bab növekedésnek indulva, a gomba folyton nagyobb és nagyobb mérvben mutatkozik azon s a beteg részek újabb és újabb helyeket inficiálva végre a keletkező hűvölyekre terjednek át, veszélyeztetve a termelés sikerességét. A védekezési módok a következőkben foglalhatók össze. Mivel a betegség a megtámadott magvak által könnyen terjeszhető, vetőmagul csakis ép és egészséges mag használandó. Fehér szemű babnál ez könnyen ellenőrizhető, mivel egyszerű reátekintéssel azonnal tisztában vagyunk azzal, hogy vajjon egészséges-e a mag vagy sem, de már sötétebb színű vagy pláne barnás esetleg fekete babféléseknél nehezen s csak tüzetes vizsgálat alapján állapítható ez meg. A betegség fellépése esetén különös figyelemmel kell lenni azon körülményre, hogy a nedvesség annak terjedését nagy mértékben elősegíti, azért gondoskodni kell arról, hogy a báhűvölyek a földre le ne csúgjenek, mert különben azokon a betegség még nagyobb mérvet ölhet. Azért ha már az fellépett, meg kell hozni azon áldozatot is, hogy a növények alá 20-30 cm. magasságban sodronyt feszítsünk ki s erre hajtsuk rá az egyes bokrokat. A bordói keverékkel való permetezéssel is védekeznek ellene, melyet korán a betegség fellépése esetén vagy virágzás után alkalmaznak.

A m. kir. államvasutak téli menetrend-kivonata.

Vonatok indulása és érkezése.

Pancsováról illetve Pancsovára.

Indul:

a) A pancsovai pályaudvarról:

Verscezre indul: reggel 3 ó. 41 p., délelőtt 8 ó. 30 p.; délután 2 ó.
 „ érkezik: reggel 6 ó. 57 p.; délután 12 ó. 15 p.; délután 5 ó. 40 p.

A hajnali 3 ó. 41 p. és d. u. 2 ó. induló vonatok Temesváron át közvetlen vonatok Budapestig ny. p. u.; utóbbinál közvetlen kocsik is közlekedik. Budapestre érke reggel 7 ó. 15 p. és este 7 ó. 10 p.

Román-Petréről ind. T.-Kubinra délelőtt 10 ó. 53 p. este 8 ó. 19 p.

Temes-Kubinról ind. reggel 3 ó. 30 p.; d. u. 1 ó. 40 p.

Alibunárról (Számos-Szécsány felé) ind. hajnali 4 ó. 55 p. és d. u. 2 ó. 50 p.

Alibunára (Szécsány) ind. 8 ó. 10 p.; érke. d. e. 10 ó. 30 p.

b) A pancsova-józsefvárosi pályaudvarról:

Nagybeeskerekre ind. reggel 5 ó. 35 p.; d. u. 1 ó. 50 p.

„ (Bégapart) érke. „ 8 ó. 27 p.; d. u. 5 ó. 40 p.

Nagybeeskerekre „ „ d. u. 5 ó. 55 p.

Budapest ny. p. u. érke. reggel 7 ó. 15 p. és este 7 ó. 10 p.

Antalfalváról ind. (Számos-Szécsányra) d. u. 3 ó. 30 p.

Antalfalvára érke. (Szécsány-Szamoson át) reggel 6 ó. 47 p.

Érkezik:

a) A pancsovai pályaudvarra:

Budapest ny. p. u. ind. este 6 ó. 50 p. és 10 ó. 10 p. reggel 8 ó. 30 p.

Verscez ind. reggel 4 ó. 48 p. és 8 ó. 50 p. este 6 ó. 20 p.

Verscezről (Alibunár és T.-Kubinról is) érkezik:

reggel 7 ó. 45 p. d. u. 12 ó. 20 p. este 9 ó. 52 p.

b) A pancsova-józsefvárosi pályaudvarra:

Budapest ny. p. u. ind. este 6 ó. 50 p. és 10 ó. 10 p. regg. 8 ó. 30 p.

Nagybeeskerek ind. regg. 8 ó. 10 p. este 6 ó. 20 p.

Nagybeeskerekéről érkezik:

d. u. 12 ó. 13 p.; este 9 ó. 20 p.

Nagybeeskerek Bégapart (Szécsány, Számos, Antalfalván át) indul reggel 3 ó. 33 p. és Pancsova-Józsefváros érke. reggel 7 ó. 59 p.

Zimony-Budapest és vissza:

Zimonyból ind. reggel 6 ó. 39 p. (gy. v.) 8 ó. 37 p. (sz. v.)

d. u. 4 ó. 44 p. (sz. v.)

Budapestre k. p. u. érke. d. u. 1 ó. 10 p. este 6 ó. 55 p.

reggel 7 ó. 05 p.

Budapest k. p. u. ind. reggel 7 ó. 15 p. (sz. v.) d. u. 2 ó. 40 p. (gy. v.) este 10 ó. 25 p.

Zimonyba érke. este 6 ó. 43 p. és 9 ó. 35 p. d. u. 10 ó. 56 p.

Valódi sajátégetesű szilvórium

válogatott szilvából, lepecsételt üvegekben,
 1/2 litertől fölfelé, literenként 60 és 90
 krajzárért kapható nálam

Abt Antal

Pancsova, Merczy-utca 117.

→ Védjegy: „Horgony“ ←

**A Liniment. Capsici comp.
 a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényél, csúznál és meghűlések**nél bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapesten**. Richter gyógyszerára az „**Arany oroszlánhoz**“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi sz. küldés.

Uj!!

Legújabb!!

A magy. kir. szab. osztálysorsjáték legújabb foelarusítója ajánl

legelőször

a legújabb eredeti sorsjegyeket

1/1	1/2	1/4	1/8
12 kor	6 kor	3 kor.	1.50 kor.

Schwáb Lipót
 Budapest,
 VI., Gyár-utca 43. szám.

Isten áldása
Lukács Vilmos nál
 a magy. kir. szab. osztálysorsjáték foelarusítója
 Budapest V., Fürdő-utca 10.

Szerencsesorsjegyek a fenti Bankházból

1/8	1/4	1/2	1/1	sorsjegy	eredeti árban
1.50	3-	6-	12-	korona	

helyben és a környéken kizárólag csak az alant jegyzett cégnél kaphatók.

Az I. osztály huzása már 1904. november 24. és 25. én

Hivatalos nyereményjegyzék minden huzás után azonnal, ingyen

Nyeremények azonnali kifizetése a nyerősorsjegy egyszerű visszaadása ellenében.

Horovitz Adolf és fia papirkereskedés
 Pancsova, Gromon utca 2. szám.